

ΘΕΜΑ 11^ο
(ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ, Ζ,18)

Παρεσκευάζοντο δὲ καὶ τὴν ἐς τὴν Ἀττικὴν ἐσβολὴν οἱ Λακεδαιμόνιοι, ὥσπερ τε προυδέδοκτο αὐτοῖς καὶ τῶν Συρακοσίων καὶ Κορινθίων ἐναγόντων, ἐπειδὴ ἐπυνθάνοντο τὴν ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων βοήθειαν ἐς τὴν Σικελίαν, ὅπως δὴ ἐσβολῆς γενομένης διακωλυθῇ. καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης προσκείμενος ἐδίδασκε τὴν Δεκέλειαν τειχίζειν
 5 καὶ μὴ ἀνιέναι τὸν πόλεμον. μάλιστα δὲ τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐγεγέννητό τις ῥώμη, διότι τοὺς Ἀθηναίους ἐνόμιζον διπλοῦν τὸν πόλεμον ἔχοντας, πρὸς τε σφᾶς καὶ Σικελιώτας, εὐκαθαιρετωτέρους ἔσσεσθαι, καὶ ὅτι τὰς σπονδὰς προτέρους λελυκέναι ἡγοῦντο αὐτούς· ἐν γὰρ τῷ προτέρῳ πολέμῳ σφέτερον τὸ παρανόμημα μᾶλλον γενέσθαι, ὅτι τε ἐς Πλάταιαν ἦλθον Θηβαῖοι ἐν σπονδαῖς, καὶ εἰρημένον ἐν ταῖς πρότε-
 10 ρον ξυνθήκαις ὅπλα μὴ ἐπιφέρειν, ἣν δίκας ἐθέλωσι διδόναι, αὐτοὶ οὐχ ὑπήκουον ἐς δίκας προκαλουμένων τῶν Ἀθηναίων. καὶ διὰ τοῦτο εἰκότως δυστυχεῖν τε ἐνόμιζον, καὶ ἐνεθυμοῦντο τὴν τε περὶ Πύλον ξυμφορὰν καὶ εἴ τις ἄλλη αὐτοῖς ἐγένετο. ἐπειδὴ δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ταῖς τριάκοντα ναυσὶν ἐξ Ἄργους ὁρμώμενοι Ἐπιδαύρου τέ τι καὶ Πρασιῶν καὶ ἄλλα ἐδήωσαν καὶ ἐκ Πύλου ἅμα ἐληστεύοντο, καὶ ὁσάκις περὶ του δι-
 15 αφοραὶ γένοιτο τῶν κατὰ τὰς σπονδὰς ἀμφισβητουμένων, ἐς δίκας προκαλουμένων τῶν Λακεδαιμονίων οὐκ ἤθελον ἐπιτρέπειν, τότε δὴ οἱ Λακεδαιμόνιοι νομίσαντες τὸ παρανόμημα, ὅπερ καὶ σφίσι πρότερον ἡμάρτητο, αὖθις ἐς τοὺς Ἀθηναίους τὸ αὐτὸ περιεστάναι, πρόθυμοι ἦσαν ἐς τὸν πόλεμον.

ΣΧΟΛΙΑ

2. **προυδέδοκτο:** (=προ-ἐδέδοκτο) υπερσυντέλικος ‘ἐδεδόγμην, ἐδέδοξο, ἐδέδοκτο’. **τῶν Συρακοσίων καὶ Κορινθίων ἐναγόντων:** γενική απόλυτη, αιτιολογική μτχ.
3. **ὅπως... διακωλυθῇ:** τελική πρόταση με υποτακτική.
4. **προσκείμενος:** συνημμ. τροπική μτχ. **τὴν Δεκέλειαν τειχίζειν:** το ουσιαστικό είναι αντικείμενο στο απαρέμφατο, και το απαρέμφατο είναι τελικό, αντικείμενο στο ρ. ‘ἐδίδασκε’.
5. **καὶ μὴ ἀνιέναι:** ο ‘καί’ συνδέει τα δυο τελικά απαρέμφατα ‘τειχίζειν & ἀνιέναι’ ως αντικείμενα στο ίδιο ρ. ‘ἀνιήμι τι = εγκαταλείπω, παραβλέπω κάτι’. **ἐγεγέννητό τις ῥώμη:** ‘τους δημιουργήθηκε ένα απρόσμενο θάρρος’.
6. **διότι τοὺς Ἀθηναίους ἐνόμιζον:** ουσιαστική αιτιολογική πρόταση, ‘για το γεγονός ότι’. **τοὺς Ἀθηναίους:** υποκείμενο στο απαρέμφατο ‘ἔσσεσθαι’. **διπλοῦν:** επιθετικός προσδιορισμός. **τὸν πόλεμον ἔχοντας:** το ουσιαστικό είναι αντικείμενο στην μτχ., και η μτχ. είναι συνημμένη, αιτιολογική.

- 7 **εὐκαθαίρετωτέρους:** ενν. ‘τούς Ἀθηναίους’, ‘καθαίρῳ = συλλαμβάνω, εὐκαθαίρετος < εὐκαθαίρετό-τερος = αυτός που συλλαμβάνεται εύκολα < ευκολότερα’. Το επίθετο είναι κατηγορούμενο. **ἔσεσθαι:** Ειδικό απαρέμφατο ως αντικείμενο στο ρ. ‘ἐνόμιζον’. **καὶ ὅτι...ἤγουντο:** ουσιαστική αιτιολογική πρόταση που συνδέεται με την προηγούμενη μέσω του ‘καί’. **τάς σπονδάς:** αντικείμενο στο απαρέμφατο ‘λελυκέναι’. **προτέρους:** ενν. ‘τούς Ἀθηναίους’. Επιρρηματικό κατηγορούμενο που δείχνει σειρά. **λελυκέναι:** αντικείμενο στο ρ.
- 8 **αὐτούς:** ενν. ‘τούς Ἀθηναίους’, υποκείμενο στο απαρέμφατο. **σφέτερον:** αιτιατική πτώση του ουδετέρου γένους, κατηγορούμενο. **τὸ παρανόμημα:** (=η παρανομία, το παράπτωμα), αιτιατική πτώση, υποκείμενο στο απαρέμφατο. **γενέσθαι:** εξαρτάται από το ρ. ‘ἤγουντο’.
- 9 **ὅτι τε... ἦλθον:** ουσιαστική αιτιολογική πρόταση. **ἐν σπονδαῖς:** προσδιορισμός της χρονικής κατάστασης, ‘σε περίοδο ανακωχῆς πολέμου’. **καὶ... οὐκ ὑπῆκουον:** ο ‘καί’ συνδέει με την παρουσία του ‘τε’ αυτήν με την προηγούμενη ειδική πρόταση, δηλ. ‘καὶ ὅτι οἱ Θηβαῖοι ἦλθον καὶ ὅτι αὐτοί (=οἱ Λακεδαιμόνιοι) οὐκ ὑπῆκουον’. **εἰρημένον:** μετοχή του ‘λέγομαι < εἶρημαι’ σε αιτιατική ουδετέρου γένους ως μία απρόσωπη έκφραση. Η μτχ. λειτουργεί ως αιτιατική απόλυτη, εναντιωματική ‘αν και είχε συμφωνηθεί’.
- 10 **ὅπλα μὴ ἐπιφέρειν:** το ουσιαστικό αντικ. στο απαρέμφατο, το οποίο είναι υποκείμενο στην απρόσωπη έκφραση της μτχ. ‘εἰρημένον’. **ἦν δίκας ἐθέλωσι διδόναι:** υποθετική πρόταση με απόδοση το απαρέμφατο ‘μὴ ἐπιφέρειν’. ‘δίκας δίδωμι = οδηγούμαι σε δικαστική διαιτησία’. **αὐτοὶ:** ενν. ‘οἱ Λακεδαιμόνιοι’.
- 11 **ἐς δίκας προκαλουμένων τῶν Ἀθηναίων:** γενική απόλυτη, εναντιωματική μτχ. ‘παρά το γεγονός ότι οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς καλοῦσαν να πάνε σε δικαστική διαιτησία’. **δυστυχεῖν:** αντικείμενο στο ρ.
- 12 **εἴ τις ἄλλη αὐτοῖς ἐγένετο:** υποθετική πρόταση, η οποία όμως λειτουργεί ως πλάγια ερώτηση, αντικείμενο στο ρ. ‘ἐνεθυμοῦντο’. Δηλ. ‘οἱ Λακεδαιμόνιοι προσπαθοῦσαν να ανακαλέσουν στην μνήμη τοὺς τὴν συμφορὰ που τοὺς συνέβη στην Πύλ, ἀλλὰ και αν (=μήπως) κάποια ἄλλη συμφορὰ τοὺς εἶχε συμβεῖ στο παρελθόν’. **ἐπειδὴ...ἐδήωσαν καὶ...ἐλυστεύοντο, καὶ... οὐκ ἤθελον ἐπιτρέπειν:** και στα τρία ρήματα το υποκείμενο εννοείται πως είναι οἱ Ἀθηναῖοι. Τρεις χρονικές προτάσεις που συνδέονται μεταξύ τους με το ‘καί’.
- 13 **ὀρμώμενοι:** συνημμ. τροπική μτχ. **Ἐπιδάουρου...καὶ Πρασιῶν:** δυο γενικές που εξαρτώνται από την αιτιατική ‘τί’ ως γενικές διαιρετικές, ‘κάποιο σημεῖο ἀπὸ τὴν Εὔδαυρο και τὴς Πρασιές’. **τι:** αιτιατική πτώση ως αντικείμενο στο ρ. ‘δηῶ τι = καταστρέφω μια περιοχή’.
- 14 **καὶ ἄλλα:** δεύτερο αντικείμενο στο ρ. ‘και ἄλλες περιοχές’. **ὁσάκις... γένοιτο:** χρονική πρόταση με Ευκτική για να δείξει την αόριστη επανάληψη στο παρελθόν. **περί του:** ‘περί τινος’.
- 15 **τῶν...ἀμφισβητουμένων:** έναρθρη μτχ. ως ουσιαστικό, ως γενική επιρρ. της αιτίας. **ἐς δίκας προκαλουμένων τῶν Λακεδαιμονίων:** γενική απόλυτη, εναντιωματική μτχ.
- 16 **οὐκ ἤθελον:** ενν. ‘οἱ Ἀθηναῖοι’. **νομίσαντες:** συνημμ. αιτιολογική μτχ.
- 17 **τὸ παρανόμημα:** αιτιατική πτώση ουδετέρου γένους, ως υποκείμενο στο απαρέμφατο ‘περιεστάναι’.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Προετοιμάζονταν οι Λακεδαιμόνιοι να εισβάλουν και στην Αττική, και σύμφωνα με τις αποφάσεις που πήραν, αλλά και μετά από παρότρυνση των Συρακούσιων και των Κορινθίων, διότι πληροφορούνταν για την βοήθεια από τους Αθηναίους στην Σικελία, για να μην υπάρξει εισβολή. Και ο Αλκιβιάδης με μεγάλο ενδιαφέρον πρότεινε να περιβάλουν με τείχος την Δεκέλεια και να μην αδιαφορούν για τον πόλεμο. Όμως στους Λακεδαιμόνιους δημιουργούνταν μεγάλη αισιοδοξία, για το γεγονός ότι θεωρούσαν πως επειδή οι Αθηναίοι βρίσκονται απέναντι σε ένα διπλό πόλεμο, δηλ. και προς τους ίδιους τους Λακεδαιμόνιους και προς τους Σικελιώτες, θα είναι ευκολότερο να νικηθούν, αλλά και για το γεγονός ότι θεωρούσαν πως εκείνοι παραβίασαν πρώτοι τους όρους της συνθήκης. Όμως στην προηγούμενη φάση του πολέμου θεωρούσαν πως το παράπτωμα ήταν δικό τους, για το γεγονός ότι επιτέθηκαν στις Πλαταιές σε περίοδο συνθήκης, και έστω κι αν είχε συμφωνηθεί στις προηγούμενες ανακωχές να μην κάνουν στρατιωτικές επιθέσεις, αν θέλουν να οδηγήσουν την υπόθεση στην διαιτησία, οι ίδιοι οι Λακεδαιμόνιοι δεν υπάκουσαν παρά το γεγονός ότι οι Αθηναίοι τους καλούσαν να πάνε την υπόθεση σε διαιτησία. Και γι' αυτόν τον λόγο πίστευαν ότι δικαίως είχαν κάποιες αποτυχίες, και θυμόντουσαν την καταστροφή τους στην Πύλο, αλλά και μήπως κάποια άλλη τους είχε συμβεί. Όταν λοιπόν οι Αθηναίοι με τα τριάντα τους πλοία έχοντας ορμητήριο το Άργος κατέστρεψαν κάποιο σημείο της Επιδαύρου και των Πρασιών, αλλά και άλλα σημεία, και συγχρόνως προέβαιναν σε λεηλασίες από την Πύλο, και όσες φορές για κάποιο ζήτημα προέκυπταν διενέξεις εξ αιτίας αμφισβητήσεων για τους όρους της συνθήκης, παρά το γεγονός ότι οι Λακεδαιμόνιοι τους καλούσαν σε διαιτησία, οι Αθηναίοι δεν συμφωνούσαν, τότε οι Λακεδαιμόνιοι επειδή έκριναν ότι το παράπτωμα, το οποίο στο παρελθόν είχε διαπραχθεί από τους ίδιους, τώρα αυτό το ίδιο βρίσκεται στην μεριά των Αθηναίων, ήταν έτοιμοι να ξεκινήσουν τον πόλεμο.